

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — ECONOMIE POLITICĂ

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNA SUB CONDUCEREA D-ilor

C. G. DISSESCU

V. ATHANASOVICI, PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, ALEX. GERBAN, G. MEITANI,

M. POLIZU-MICȘUNEȘTI, C. HAGI-THEODORAKY

SECRETAR DE REDACȚIE
SILIU RADULESCU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3.

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RADULESCU

GEORGE G. DANIELOPOL

A fost o inteligență superioară și o minte ageră, versată în toate subtilitățile dreptului.

Doctor și laureat al Facultății din Paris, și-a început cariera juridică în Barou și a profesat avocatura cu succesul la care îl îndreptătea marile său talent.

Părea merit a succede la Universitate ilustru-lui său părinte pe care îl suplinise uneori. Dar temperamentul său viu și combativ l-a atras în alte direcțiuni cari l-au absorbit cu totul, zădărnindu-i vocațiunea profesorală.

Devenind om politic și intrând în arena luptelor de partid, a îmbrățișat cu căldură ideile liberale și naționale. La tribuna Parlamentului, ca și la bara justiției, s'a distins prin puterea și strălucirea cuvântului. O elocință simplă dar convingătoare și o logică strânsă și demonstrativă, sunt trăsurile caracteristice ce ilustrează discursurile și pledoariile sale.

Aceleași însușiri le găsim și în scrierile lui juridice ca colaborator al *Dreptului*. Ne amintim cu deosebire de trei articole cari au făcut să fie apreciate valoarea jurisconsultului și erudițiunea lui. Primele din acestea, cu care debută „Introducere la studiul evoluțiunii succesiunilor testamentare la Romani,” denotă o pătrundere magistrală a finețelor jurisconsultilor romani. În al doilea tratând chestiunea responsabilității în materie de transport, se ocupă de responsabilitatea contractuală, de aceia a accidentelor, de

muncă și de riscurile profesionale. În fine, într'un alt articol cu caracter economic face un studiu amănunțit asupra proiectului de lege pentru regularea și consolidarea drepturilor de a exploata petrolul pe proprietățile particulare.

Legiuitorul întocmind legea din 4 Mai 1904, a ținut seama de aceste observațiuni judicioase și a pus capăt anarchiei ce exista mai înainte în localitățile cu petrol, făcând să domine legea în locul domniei celui mai tare.

Competința juridică a lui George Danielopol n'a fost unilaterală. El și-a întins sfera îndeletnicirilor sale și în alte domenii, cu deosebire în acela al marelui instituțiuni financiare care e Banca Națională, de a cărei prosperitate sunt legate averea publică și creditul Statului.

Partizan entusiast al războiului pentru Ideea națională, el n'a avut nici un moment de sfidare și în zilele de restriște, când pesimismul cuprinsese pe mulți, el a rămas statornic în credința că soarta armelor se va sfârși cu triumful *Dreptului* și înfăptuirea Unității Naționale.

Cu această convingere a luat parte la lucrările parlamentare dela Iași din timpul retragerii, și a colaborat la opera legislativă a celor două mari reforme constituționale: împrăștierea și votul obștesc. Raportul său prezintat Camerei în calitate de raportor este un prețios document care va fi consultat cu profit când se vor discuta legile organice constituționale.

La conferința Păcei, în fine, ca delegat și consilier a contribuit cu luminile și competența lui

la studierea tuturor chestiunilor în legătură cu interesele politice și economice ale României.

Acesta a fost George Danielopol pe care moartea l-a răpit prematur, toemai când experiența și maturitatea îl făcea mai util în diferitele manifestări ale unei intense activități.

Din partea d-lui N. Berindei, vechi prieten și coleg al lui Gheorghe G. Danielopol, primim următorul articol:

Să-mi fie mie dat unul din cei mai buni prieteni ai lui, să spun în *Dreptul* unde a colaborat câteva cuvinte de el.

L'am cunoscut din liceu la Sf. Sava și am fost de atunci prieteni, așa că l'am putut cunoaște destul și aprecia.

La Paris a venit să-și facă doctoratul după ce trecuse licența în țară, acolo a început a-și arăta toate calitățile sale. De câte ori nu l'am găsit în pat cu o mulțime de cărți de drept risipite în jurul lui.

Cum știa să învețe! și a învățat mult și mai ales bine.

Dar inteligența lui rară îl făcea să priceapă și lucrurile care nu le învățase; de-i spuneai ceva, de-i explicai ceva, era gata cu mintea lui ageră să vadă, să priceapă tot. Nu avea idei preconceptuate în nici o direcție, era gata să primească ori care, de vedea că este cea adevărată.

Când și-a trecut teza de doctorat: „*Des emplacements de l'Etat sur l'autonomie des chefs de famille en droit Romain*” în 1903 a fost pentru mulți o revelație, pentru noi cari îl cunoșteam nu. Cu o claritate și cu o cunoștință profundă a dreptului roman, Gheorghe Danielopol arată spărturile pe cari le făcuse dreptul Pretorian, în vechea organizație familială romană.

Înapoiat în țară în 1903 și-a început cariera de avocat. A debutat într'un proces în care avea de adversar pe D-l C. C. Arion, după pledoarie D-l Arion mi-a spus: „*Un astfel de debut înseamnă o carieră deja făcută.*”

Și cariera și-a făcut-o ușor, la început cu mici greutăți, apoi cu succes. A lucrat mult în materie petroliferă și a contribuit la această materie cu o conferință foarte documentată asupra legii consolidărilor petrolifere.

A colaborat la *Dreptul* unde a scris multe articole și note.

Ca avocat era nu numai conștiincios până la extrem, dar se identifica într'atât cu clientul în cât uită aproape că este avocat. Când s'a întâmplat să-i fiu adversar, în timpul procesului în ședință parcă nici nu mă cunoștea, necum să mi fie prieten cum îi eram. Când se termina ședință și eșeam afară mă lua de braț și îmi spunea: *frate Nicule!*

La Iași îl vedeam des, cum locuiam nu departe la Iași cu frupa la care eram mobilizat, venea dese ori să mă vadă; când a fost să plece, în America, a stat mult la gânduri, nu voia să se spuie că dezerta din țară, cu toate că știa că era util țării acolo unde mergea.

L'am văzut și când s'a înapoiat prima oară și când a venit acum în urmă dela conferința păcii, îmi istorisea multe și îmi spunea că în America adunase un material prețios de studii economice și sociale, studii cari le punea în legătură cu dezvoltarea țării noastre.

Și s'a dus așa de iute pentru noi toți prieteni cari îl plângem, pentru țară care avea nevoie de el; dar tot acest material adunat de el, este neexistent fără el, care îl aducea în serviciul țării, el care ar fi fost un îndemn, o capacitate în serviciul acestei țări și o fală a neamului.

NICOLAE A. BERENDEL

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIA I-a.

Audiența dela 29 Septembrie 1919.

Președinția d-lui G. V. Buzdugan, președinte.

Casa Rurală cu Epitropia Nifon Mitropolitul.

LOCAȚIUNE.—LIPSĂ DE FOLOSINȚĂ.—DISTRUGEREA MATERIALĂ A LUCRULUI ÎNCHIRIAT.—REDUCEREA CHIRIEI.—ART. 1423 C. CIVIL

RECIZIȚIUNI.—IMOBIL ÎNCHIRIAT.—TURBARE DE DREPT.—TURBARE DE FAPT.—LIPSĂ DE FOLOSINȚĂ.—FORȚĂ MAJORĂ.—ART. 1423, 1426, 1428 ȘI 1082 C. CIVIL.

1. Cu toate că dispozițiunile art. 1423 c. civ. prevăd formal că locatarul are dreptul să ceară o reducere din chirie numai în cazul unei distrugerii materiale totală sau parțială a lucrului închiriat, totuși aceste dispozițiuni își au aplicarea și în cazul când, locatarul se găsește în

imposibilitate de a se bucura de folosința imobilului închiriat, dintr'un caz oarecare de forță majoră, deși materialmente el nu este distrus.

2. Rechizițiunea unui imobil de către puterea ocupantă, nu constituie nici o turburare de drept în sensul art. 1423 c. civ., nici o turburare de fapt în sensul art. 1426 c. civ., ci numai un caz de forță majoră, pe temeiul căruia, în virtutea art. 1423 chiriașul poate cere reducerea chiriei, afară numai dacă și-a luat asuprași toate cazurile fortuite, prevăzute și neprevăzute, în care, caz trebuie să suporte singur dauna suferită.

No. 201. — Respins recursul făcut de către Cassa Rurală în contra deciziei Curței de apel s. I, No. 7 din 1919 în proces cu Epitropia Așezământului Nifon.

S'au ascultat: D-nii Em. Dendrino pentru recurentă, și I. Vasilescu pentru intimată.

Curtea deliberând,

Asupra recursului făcut de recurenta Casa Rurală în contra deciziei Curței de apel din București s. I, No. 7 din 1919, dată în proces ca intimată Epitropia Așezământului Nifon Mitropolitul (1).

Având în vedere că prin decizia atacată, se constată că recurenta chemând în judecată pe intimata înaintea Tribunalului, a cerut să fie apărată de plata chiriei pentru apartamentele din etajul I și al II-lea al imobilului din strada Paris, No. 1, de oarece aceste apartamente au fost rechiziționate de administrația militară germană dela 15 Decembrie 1916 până la finele lui Noiembrie 1918, cum și la restituirea sumei de 11539 lei, reprezentând prețul, chiriei dela 15 Decembrie 1916 până la 23 Aprilie 1917, plățiți de recurentă cu anticipație; că, Curtea de apel, în urma apelurilor declarate de ambele părți, a admis apelul Epitropiei și a respins apelul și acțiunea Casei Rurale;

Asupra motivelor de recurs:

I. „Exces de putere, violare și greșită interpretare a art. 1426, 1427 și 1428 c. civil, a art. 43 și 52 din Convențiunea dela Haga, combinat cu art. 1, 2, 3 și 5 aliniatul a din legea rechizițiilor.

„Am susținut înaintea Curței de apel că în conformitate cu art. 43 din Convențiunea dela Haga, în caz de ocupațiune, autoritatea puterii legale trecând în mâinile ocupantului, acesta e

„substituit în toate drepturile Statului ocupat, decurgând din legile în vigoare și deci și în cele de a face rechizițiuni, conform art. 1, 2, 3 și 5 aliniatul a din legea română de rechiziții, drept consfințit de altfel în mod special ocupantului și prin art. 52 al aceleiași convențiuni din Haga; că, astfel fiind, inamicul ocupant când rechiziționează clădiri pentru trebuințele armatei sale, uzează de un drept și ca atare turburarea adusă locatarului prin exercițiul acestui drept este o turburare de drept de natură a face responsabil pe locator de consecințele ei.

„Curtea, pentru a respinge pretențiunile Casei Rurale, socotește în mod greșit că o turburare de drept este numai aceea consistând în revendicarea proprietății lucrului închiriat, pe când sensul cuvintelor „acțiune relativă la proprietatea lucrului” este mult mai larg și folosința unui imobil fiind un atribut al dreptului de proprietate, turburarea adusă chiriașului prin privațiunea de folosință nu poate fi decât o turburare de drept și aceasta chiar fără să fie nevoie să existe o acțiune judecătorească propriu zis intentată. De asemenea în mod greșit și numai cu violarea citatelor texte, Curtea consideră rechizițiile făcute de inamic în teritoriul ocupat, nu ca exercițiul unui drept, ci ca simple acte de samavolnicie, pe motiv că, convențiunea dela Haga conține simple desiderate, fără sancțiuni, pe când aceeași convenție prin faptul că a fost votată de Parlamentul român este o adevărată lege.

II. „Exces de putere, violare, greșită interpretare și denaturare a convențiunii părților, violarea art. 1411 și 1423 c. civil, omisiune esențială și nemotivare.

„Am susținut înaintea Curței că oricare ar fi soluțiunea chestiunii de drept, art. 7 din contractul de locațiune nu poate fi aplicabil în speșă, căci temeiul acțiunii Casei Rurale nu consistă în cerere de a i se da o despăgubire pentru lipsa de folosință a cea mai mare parte din imobilul închiriat, ci numai de a nu fi obligați să plătească chiria pe tot timpul cât durează lipsa de folosință, ceea ce e cu totul altceva neputându-se plăti chirie fără cauză, adică fără ca chiriașul să se folosească de imobilul închiriat, căci acestea ar fi contrarii și textului precis al art. 1411 c. civ.

„Curtea nesocotește acest articol ca și art. 1423 c. civ. și confundă o acțiune în apărare de plată de chirie pe motivul privațiunii de folosință cu o acțiune în despăgubire, când nu-

1) Vezi *Dreptul*, No. 1 dela 9 Noiembrie 1919.

„mai la aceasta din urmă s'ar putea zice printr'o largă extensiune a art. 7 la care noi de „astfel ne-am opus în fața instanțelor de fond, „că a renunțat Casa Rurală.

„Curtea face și o omisiune esențială și o nemotivare prin faptul că nu se ocupă de loc „de acest argument adus de noi, consistând în distincțiunea de mai sus și care era de natură a „schimba soluțiunea procesului.”

Având în vedere că Curtea de apel, prin decizia atacată cu recurs, constată că două din apartamentele ce compun imobilul închiriat de Casa Rurală, recurentă azi, au fost rechiziționate de către autoritatea militară a puterii ocupante, și, prin urmare, locatarul a fost lipsit un timp de folosința acestor apartamente;

Considerând că deși această situațiune nu corespunde unei aplicațiuni literale a art. 1423 c. civil care prevede formal numai cazul unei distrugerii materiale, totală sau parțială a lucrului închiriat, acordând în acest din urmă caz locatarului dreptul la o reducere de chirie, cu toate acestea spiritul și motivele acestei dispozițiuni de lege justifică aplicațiunea ei și în cazul când, ca în speță, locatarul se găsește în imposibilitate, tot dintr'un caz de forță majoră, de a se bucura de folosința imobilului închiriat, deși materialmente el nu este distrus, căci și în această ipoteză există aceiași rațiuni ca să nu se impună locatarului obligațiunea de a plăti, fără echivalent, prețul unei folosințe ce nu i-a putut fi procurată de locator;

Considerând că rechiziționarea imobilului închiriat de către autoritatea militară a puterii ocupante, cum s'a întâmplat în cazul de față, trebuie considerată ca un caz de forță majoră ale cărei urmări se găsesc reglementate de articolul 1423 c. civil, iar nu cum pretinde recurenta de dispozițiunile art. 1426 și 1428 c. civ.; că, în adevăr, în cazul unei rechizițiuni practicate de inamic, ori fie chiar de Statul nostru, nu poate fi vorba de o turburare de drept, în sensul art. 1428 c. civ., care să implice o culpă din partea locatarului și să justifice apoi, o acțiune în daune în contra sa, conform principiilor generale relative la neexecutarea contractelor, sau să fie vorba de o simplă turburare de fapt, despre care se ocupă art. 1426 c. civ, ale cărei urmări să le suporte numai locatarul, intru cât se poate apăra singur, ci, în cazul unei rechizițiuni, locatarul este lipsit de folosința imobilului închiriat, printr'un fapt, care, atât față de el, cât și față de locator, are toate caracterele

unui caz de forță majoră, de vreme ce se datorește unei împrejurări neimputabile nici uneia din părți, așa că, toate consecințele acestui fapt au a fi cămuite de dispozițiunile art. 1423 combinat cu art. 1082 c. civ.;

Considerând că în virtutea principiilor expuse în aceste texte, locatarul ar fi putut pretinde o reducere de chirie proporțională cu lipsa de folosință a imobilului închiriat;

Considerând însă că, în specie, printr'o clauză din contract, locatarul recurentă a luat asupra sa riscurile rezultând din cazuri fortuite ori de forță majoră, prevăzute și neprevăzute; că, instanța de fond interpretând, în mod suveran această clauză, deduce că locatarul a înțeles să renunțe a reclama reducerea de chirie, în cazul când n'ar putea avea folosința integrală a imobilului, pe toată durata contractului, din cauza unei împrejurări determinate de războiu; că, această clauză constituind legea părților și derogând la prevederile legii, instanța de fond a făcut o bună aplicație a convențiunei urmate între părți, și prin urmare, motivele de recurs sunt neîntemeiate.

Că, astfel fiind, recursul cată să fie respins ca nefundat.

Pentru aceste motive, respinge.

Observațiune. — Unul din motivele pentru care se cerea casarea hotărârii Curței de apel din București (1) era că, această Curte considerase requizițiunile făcute de inamic, nu ca exercițiul unui drept, ci ca un simplu act de silnicie, de oarece convenția dela Haga, zicea Curtea de apel, conține simple deziderate, lipsite de sancțiuni.

Curtea de casație prin hotărârea de mai sus a evitat a se pronunța asupra acestei chestiuni, care fusese discutată înaintea Curței de apel. Această curte punea principiul că convențiunile dela Haga din 1899 și 1907 nu conțin principii de drept, ci simple deziderate și expuneri de principii, cari n'au altă sancțiune decât morală publică.

Să fie oare adevărată această afirmațiune? Se poate oare zice, că delegațiunile tuturilor statelor civilizate din toate continentele s'au adunat de două ori la Haga pentru a discuta numai chestiuni de morală? Să fie oare drept, cum zice Curtea, că rechizițiile nu sunt exercițiul unui drept, ci simple fapte de război impuse prin silnicie?

A face o astfel de afirmație este a nu cunoaște

1) Vezi hotărârea C. de Apel, *Dreptul*, din 9 Noiembrie 1919

bine convențiunea dela Haga și dreptul de rechiziție fixat prin articolul 52 al acestei convențiuni.

Este drept că rechizițiile rezultă din faptul războiului și pot fi impuse de dușmanul ocupător, numai în caz de război, dar tocmai pentru a nu se face fără nici o regulă, după bunul plac al ocupătorului, tocmai de aceea, convenția dela Haga determină ce sunt și cum se pot face aceste rechiziții.

Într'adevăr, art. 52 al convențiilor dela 1899 și 1907 declară, că prestațiile în natură sau serviciile nu pot fi cerute decât pentru trebuințele armatei. Ele trebuie să fie în raport cu mijloacele țării și să nu implice pentru populație obligația de a lua parte la operațiunile contra țării lor. Rechizițiile nu se fac decât din ordinul comandantului și prestațiunile în natură vor fi plătite îndată, dacă se poate, iar dacă nu se poate se va da o adeverință.

Aceste dispozițiuni nu au oare sancțiune? În conferința dela 1907, după cererea delegației germane, s'a înscris în art. 3 al convenției (relative la legile și obiceiurile războiului terestru, o dispozițiune care prevede că: fiecare țară va fi răspunzătoare de actele persoanelor făcând parte din armata lor și vor plăti o indemnitate, beligeranții cari violează dispozițiunile acestei convențiuni.

Ca o aplicare a acestor principii, tractatul dela Versailles, prevede că toți comandanții cari au călcat dispozițiunile admise de legile războiului vor fi trimise în fața tribunalelor, spre a răspunde de faptele lor.

Așa fiind, se mai poate zice, cum afirmă Curtea, că dispozițiunile convenției dela Haga sunt precepte de morală lipsite de sancțiune?

Altă dată se contesta existența chiar a dreptului internațional, pe motivul că nu există un cod, un parlament internațional și fiindcă principiile acestui drept, n'au sancțiune (1).

Azi cine mai poate contesta existența acestui drept, când diferitele conferințe, în convențiunile pe care le elaborează nu fac decât aplicarea principiilor de drept internațional.

O mulțime de neînțelegeri au fost curmate de tribunalele arbitrale, convențiunea dela 1899 organizează aceste tribunale arbitrale, și cea dela 1907 crează curtea supremă de prăzi mari-

time, competentă să judece recursurile în contra hotărârilor date de Curțile de prăzi maritime naționale.

Chiar dacă convențiunea dela Haga n'ar prevedea sancțiuni, cum am arătat că se găsesc în articolul 3 al convenției din 1907, încă nu s'ar putea înlătura dispozițiunile acestor convențiuni, de oarece ele au fost votate de corpurile legiuitoare, au devenit legi, deci trebuie aplicate ca toate celelalte legi, și nu se poate zice că sunt simple principii de morală.

Pentru toate aceste motive, credem că Curtea de apel a făcut o rea aplicație a principiilor de drept internațional și ne pare rău că Inalta Curte nu s'a pronunțat asupra acestor chestiuni.

G. Meitani.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA I

Audiența dela 15 Februarie 1919.

Președinția d-lui Victor Râmniceanu, președinte.

Jean Berlescu contra ord. prezidențiale a Trib. Ilfov s. I.
PRTERE LEGIUITOARE.—IMPIEDICARE DE EXERCICIU.—STARE DE RĂZBOL.—DECRETE-LEGI.—DREPTUL DE NECESITATE.—ART. 32 CONSTITUȚIUNE.
DECRETE-LEGI.—NEVOI IMPERIOASE.—CONTROLUL PARLAMENTULUI.
INCETĂȚENIREA STRĂINILOR.

1. Principiul constituțional înscris în art. 32 din Constituțiune, după care puterea legiuitoare se exercită de către Rege și Reprezentațiunea națională presupune starea de pace, starea normală a țării, când adică această reprezentațiune există și-și poate îndeplini atribuțiunile sale.

Când însă țara se află în război, sau când din alte împrejurări extraordinare puterea legiuitoare e în neputință să se exercite cu cele trei ramuri ale sale, în asemenea caz se impune dreptul de necesitate care consistă în aceea că puterea executivă încredințată Regelui poate ca, în lipsa reprezentațiunei naționale, să ia prin decret-lege toate măsurile necesare pentru salvagardarea și ocrotirea intereselor Statului.

2. Curtea de casațiune nu poate să examineze dacă nevoia imperioasă care impune măsura unui decret-lege există în realitate, căci această nevoie nu poate fi apreciată decât de parlament căruia decretul-lege va trebui să-i fie supus spre ratificare.

Până la aprobarea Corpurilor legiuitoare, nu se poate zice că decretul-lege de încetățenirea străinilor ar fi neconstituțional.

1) Pasquale Fiore, *Le droit international codifié, introduction*, No. 73. Wheaton, *Eléments* p. 20. Funch-Brentano et Sorel, *Précis du dr. des gens* p. 7.

No. 1. — Admis recursul făcut de Berlescu contra ordonanței de încetățenire a trib. Ilfov s. I, No. 14 din 1919 și declarată această ordonanță nulă și de nul efect.

S-au ascultat d-l avocat Birnberg pentru recurent, în dezvoltarea motivelor de casare; D-l Procuror general în concluziuni pentru casare.

Curtea deliberând,

Asupra motivului III de casare :

„Violarea Decretului-Lege cu No. 3902 din 1918, violarea puterii legale a puterii judecătorești de a aplica legea, violarea art. 36 din Constituție: Neobservarea art. 3 din c. civil, prin faptul că Tribunalul refuză aplicațiunea zisului decret, sub motiv că ar atinge prescripțiunile constituționale din art. 7 și 8 și sub cuvânt că judecătorul jurând a observa Constituțiunea este ținut a nu aplica o lege sau un decret care ar atinge vr'o dispozițiune constituțională.”

Având în vedere ordonanța atacată din care rezultă că Președintele Trib. Ilfov, s. I a respins cererea de încetățenire făcută de recurent în baza decretului-lege dela 29 Decembrie 1918 pentru motivul că după art. 8 din Constituțiune împă-mântenirea se dă de puterea legislativă.

Că decretul-lege, neemanând dela această putere, este contrariu Constituțiunii și de aceia ar trebui să fie înlăturat, iar recurentului nu-i rămâne decât să se adreseze cu cererea sa corpurilor legiuitoare ;

Considerând că dispozițiunile Constituțiunii ca ale oricărei alte legi, trebuie interpretate și aplicate ținându-se seamă de intențiunea presupusă a legiuitorului ;

Că este adevărat că puterea legiuitoare se exercită colectiv de către Rege și Reprezentanța Națională conform art. 32 din Constituțiune ;

Considerând însă, că această presupune starea de pace, starea normală a țării, când adică această reprezentațiune există și poate să-și îndeplinească atribuțiunile sale ;

Că însă în timpul de război, ori când din vr'o altă împrejurare extraordinară este cu neputință ca puterea legiuitoare să se exercite cu cele trei ramuri care o compun, ca să facă față trebuințelor urgente care interesează conservarea și chiar existența țării, în asemenea caz Constituțiunea noastră este adevărat că tace și nu arată ce este de făcut, dar de aci nu se poate deduce în mod serios că interesele supreme ale țării să fie sacrificate ;

Că de aceia în aceste limite, trebuie să admitem

conform cu principiile dreptului public, cum s'a admis și în alte State cu regim constituțional, ceea ce se numește dreptul de necesitate, care consistă în aceia că puterea executivă încredințată Regelui, are dreptul să vegheze și în lipsa reprezentațiunii naționale să ia prin decret-lege toate măsurile necesare pentru salvarea și ocrotirea intereselor Statului, în cazul când crede că prin întârziere aceste interese ar putea să fie compromise ;

Considerând că ar fi de preferat ca în constituțiune să se prevadă această putere excepțională a capului Statului, cum s'a făcut în unele State și cum se preconizează în dreptul public ;

Că dacă nu este prevăzută nu poate fi însă tăgăduită, căci rațiunea sa de a fi este prea evidentă, ea nu poate să fie evitată odată ce este indispensabilă ;

Considerând de altfel că acest drept nu se recunoaște puterii executive în mod absolut și nelimitat — când ar putea să devină un pericol pentru libertățile publice, ci numai în caz de absolută necesitate, cum s'a arătat mai sus ;

Că, afară de aceasta, asemenea decrete nu au decât un caracter provizoriu, căci toate sunt date cu rezerva aprobării ulterioare a corpurilor legiuitoare ; că toate trebuie să fie supuse parlamentului care atunci va aprecia dacă a fost în realitate un concurs de împrejurări care să poată justifica măsura luată, în care caz corpurile legiuitoare, ordinare ori constituante, vor da aprobarea lor, și atunci decretul dobândește puterea unei legi, ne mai putându-se face nici o obiecțiune contra lui ; ori dacă din contră, vor crede că nu a existat un astfel de concurs de împrejurări, vor refuza aprobarea și în acest caz decretul se va considera ca neexistent, prin urmare vor cădea și toate efectele lui ;

Considerând că acestea fiind principiile de drept public de care trebuie să ne conducem, urmează să se facă aplicațiunea lor la decretul în discuțiune ;

Considerând că starea de război și lipsa Parlamentului denotă în deajuns că țara nu este în stare normală ;

Considerând de altă parte că raportul D-lui Președinte al Consiliului de Miniștrii, pe baza căruia Regele a semnat decretul-lege, arată că acest decret se impune ca o nevoie imperioasă ;

Că această Inalta Curte nu poate să examineze dacă această nevoie în realitate este ori nu imperioasă și atât de necesară, în cât prin întârziere s'ar vătămă interesele mari ale țării, căci

atunci ar trebui să iasă din sfera atribuțiilor lor sale; că acest lucru nu poate să fie apreciat de scăt de parlament, căruia decretul va trebui să fie supus și care singur este suveran să dea sau să refuze aprobarea;

Că dar, în asemenea situațiune, nu se poate zice că decretul-lege este contrariu Constituțiunii și prin urmare Președintele Tribunalului Ilfov înlăturând aplicarea lui pentru motiv de neconstituționalitate, a interpretat greșit art. 32 din Constituție și n'a ținut seamă de principiile dreptului public; de aceea motivul fiind întemeiat, recursul trebuie să fie admis fără a mai discuta celelalte motive;

Pentru aceste motive, casează.

Notă. — Publicăm azi deciziunea Inaltei Curți de casație care a hotărât că decretul-lege au putere de lege. Această decizie casează ordonanța tribunalului Ilfov s. I care a respins cererea de încetățenire a unui strein pe motiv că decretul-lege dela 29 Octombrie 1918 e neconstituțional.

Soluțiunea dată de Inalta Curte este îndubitabil conformă cu principiile dreptului public român și european. Facem însă toate rezervele noastre asupra motivelor acestei deciziuni cari, fără să aibă caracter de lucru judecat — cum de altminteră nici dispozițiunile deciziunilor supremului Tribunal nu au — cuprind soluțiuni de drept contestabile.

Grava și marea chestie a decretelor-legei va veni în Parlament, când va fi momentul de a se pronunța. Coloanele revistei noastre sunt deschise de acum jurisperșilor cari vor bine-voi a ne trimite studiile lor asupra acestei probleme.

C. D. Dissescu.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. III

Audiența dela 14 Oct. 1918.

Preșidenția d-lui I. Coandă, consilier

V. Manolescu cu Banca Ilfov.

EXECUȚIE SILITĂ.—CONTESTAȚIUNE.—BENEFICIU DE DISCUȚIUNE.—
DACĂ POATE FI INVOCAT PENTRU PRIMA OARĂ ÎNAINTEA CURȚII
DE APEL.—ART. 1828 C. CIV. ȘI 327 PR. CIVILĂ.

Beneficiul de discuțiune tras din dispozițiunile art. 1828 c. civ. nu constituie o cerere nouă, care să nu poată fi invocată pentru prima oară înaintea Curței de apel, ci un motiv de apărare pe care îl autoriză chiar art. 327 pr. civilă de a-l invoca pentru prima dată în instanța de apel.

No. 58—Respinse ca nefundate apelurile făcute de V. Manolescu și Banca Ilfov, contra sen-

tinței No. 47 din 1918 a tribunalului Ilfov, secția de Notariat.

Curtea,

Având în vedere apelurile făcute de Vasile Manolescu și de Banca Ilfov în contra aceleiași sentințe cu No. 47 din 1918 a tribunalului Ilfov secția de Notariat, apeluri cari au fost declarate conecse prin încheerea curții No. 888 bis din 11 Octombrie 1918.

Având în vederile susținerii părților și actele dela dosar.

Având în vedere că prin sentința Tribunalului s'a admis în parte contestația făcuă de V. Manolescu, prin petiția înregistrată la No. 2613 din 1918, s'a declarat nulă ipoteca constituită Băncii Ilfov de către Maria Georgescu și Vasile Georgescu, personal și ca soț pentru autorizare, prin actul autentificat de Tribunalul Ilfov secția de Notariat la No. 13389 și înscris la No. 1214 din 1913 asupra imobilului din calea Moșilor No. 203; s'a menținut urmărirea acestui imobil efectuată după cererea Băncii Ilfov, constatându-se că această Bancă este față de contestatorul V. Manolescu un creditor chirografar și s'a menținut și măsura de conservare ordonată prin jurnalul Tribunalului cu No. 3378 din 1915.

Având în vedere motivele de fapt și de drept din sentința apelată, pe cari Curtea găsiindu-le juste și întemeiate și le însușește.

Având în vedere că apelantul Vasile Manolescu înaintea Curței ridică în contra Băncii Ilfov contestațiunea beneficiului de discuțiune din art. 1828 c. civil susținând că Banca Ilfov nu are ce căuta în executarea imobilului din calea Moșilor No. 203, urmărit de dânsul, pentru motivul că trebuia să caute a vinde mai întâi imobilele celelalte care îi sunt ipotocate și numai în caz de neacoperirea creanței să și îndrepteze urmărirea asupra acestui imobil.

Având în vedere că apelanta Banca Ilfov în apărarea sa obiectează că apelantul Vasile Manolescu nu poate ridica azi o asemenea pretenție de oarece se împotrivesc art. 327 proc. civilă, fiind o cerere nouă făcută în instanța de apel; că dânsul ca creditor nici nu are acest drept și-i lipsește orice interes pentru că nu'l vatamnă urmărirea sa.

Având în vedere că deși potrivit dispozițiunilor art. 327 pr. civ. este necontestat că nu se pot aduce de părți înaintea Curței de Apel pentru prima oară cereri nouă, însă, nu este mai puțin adevărat că beneficiul de discuțiune tras din

dispozițiunile art. 1828 c. civil, la adăpostul căruia caută a fi apelantul Vasile Manolescu, nu este o cerere nouă, ci un motiv de apărare pe care-l autoriză chiar art. 327 pr. civ. a l' invoca pentru prima dată în instanța de apel.

Având în vedere că apelantul Vasile Manolescu căruija i se discută însuș dreptul de a se folosi de dispozițiunile art. 1828 c. civil ca fiind creditor nu are în nici un caz interes a se prevala de aceste dispozițiuni în a opune beneficiul de discuțiune apelantei Banca Ilfov, de oarece se stabilește că urmărirea pe care o face Banca Ilfov asupra imobilului din calea Moșilor, No. 203, nu numai că nu i vatămă, dar din contră îi folosește, căci îi înlesnește și grăbește realizarea încasării creanței sale, pentru că executarea pornită de dânsul în 1913, a fost temporizată și numai grație urmării Băncii Ilfov începută în 1915, cum și a diligenței sale și a măsurilor conservatoare luate, s'a ajuns în 1916 la termenul prim de vânzare și să se depună la Casa de consemnațiuni suma de 10.000 lei strânsă din chirii; că din toate sumele de bani depuse și cea realizată din vânzarea imobilului se va îndestula mai întâi apelantul Vasile Manolescu, care este creditor ipotecar, în grad ce primează pe ceilalți creditori.

Că vădit fiind lipsa de interes din partea apelantului Vasile Manolescu de a opune apelantei Banca Ilfov, dispozițiunile art. 1828 c. civil, apelul său devine neintemeiat din acest punct de vedere.

Că astfel, ambele apeluri, atât cel făcut de Vasile Manolescu, cât și cel făcut de Banca Ilfov urmează a se respinge ca nefundate.

Având în vedere și cererea de cheltueți făcută de ambii apelanți, unul în contra altuia, Curtea găsește că este locul a fi compensate aceste cheltueți.

Pentru aceste motive, respinge ca nefundate apelurile.

Semnați: I. Coandă, I. Dimancea, I. Ionescu-Dolj.

TRIBUNALUL ILFOV S. DE NOTARIAT

Audiența dela 27 Mai 1918.

Președinția d-lui Andrei Rădulescu, președinte
V. Manolescu cu Banca Ilfov.

URMĂRIRE IMOBILIARĂ.—HIPOTECĂ.—COMANDAMENT.—TRANSCRIERE.—INSTRAINARE.—ART. 514 PR. CIVILĂ.

URMĂRIRE IMOBILIARĂ.—COMANDAMENT.—TRANSCRIERE.—INSTRAINARE.—NULITATE DE DREPT.—DE CINE POATE FI INVOCATĂ.—ART. 514 ȘI 515 PR. CIVILĂ.

IPOTECĂ.—ANULARE.—VALABILITATEA CREANȚEI PRINCIPALE.—ART. 544 PR. CIVILĂ.

1) Dispozițiunile art. 514 pr. civilă cari prevăd că este nulă de drept orice înstrăinare a nemiscătorului urmărit, făcută de datornic în urmă transcrierii comandamentului, se referă și la

constituirea de ipotecă, de oarece legiuitorul a înțeles să împiedice pe debitorul urmărit să micșoreze gajul creditorilor urmăriți după data transcrierii comandamentului și să îngreuneze mersul urmăririi.

2) Nulitatea de drept prevăzută de art. 514 pr. civilă, nu este o nulitate absolută care să poată fi invocată de oricine, ci o nulitate de drept cu caracter relativ creată numai în favoarea creditorilor urmăriți, astfel în cât nu poate fi invocată decât de aceștia.

3) Ipoteca fiind un drept real și accesoriu, dacă ea dispare dintr'o cauză oarecare, nu atinge prin aceasta și desființarea creanței principale, astfel că prin anularea ipotecei în virtutea art. 514, nu se anulează și împrumutul intervenit între părți, care rămâne a fi considerat numai cu titlu de creanță chirugrafară.

No. 47. — Admisă în parte contestația făcută de V. Manolescu în proces cu Banca Ilfov.

Tribunalul.

Asupra contestației introdusă de V. Manolescu, farmacist din București, Piața Victoriei, prin petiția înregistrată la No. 2613 din 3 Aprilie 1918, contra urmăririi silită făcută de Banca Ilfov, atât asupra imobilului din calea Moșilor, 203, cât și asupra veniturilor lui.

Având în vedere actele din dosar, susținerile și concluziunile orale și scrise ale părților.

Având în vedere că din acestea se stabilesc următoarele:

În anul 1912 D-1 V. Manolescu, contestatorul de azi, în baza actului de ipotecă autentificat de Tribunalul Ilfov secția de Notariat la No. 4770 din 1909 și înscris la No. 371 din 1909, a cerut urmărirea imobilului din București, calea Moșilor 203, proprietatea soților Vasile Georgescu și Maria V. Georgescu.

Comandamentul făcut în urma acestei cereri a fost transcris la 7 Decembrie 1912 sub No. 554. Mai târziu soții Vasile Georgescu și Maria V. Georgescu împreună cu M. Bufti, prin actul autentificat de acest Tribunal la No. 13389 din 1913 și înscris la No. 1214 din 7 Septembrie 1913, au constituit ipotecă Băncii Ilfov, pentru un împrumut făcut în mod solidar de 175.000 lei, cu dobânzi, comision și cheltueți, mai multe imobile, între cari și acela din calea Moșilor, 203.

Ne îndeplinindu-se obligațiunile luate de debitori, Banca Ilfov a cerut urmărirea unora din imobile, între cari și cel arătat mai sus.

Comandamentul respectiv a fost transcris la 6 Martie 1915, sub No. 185.

Pe baza art. 518 pr. civ. și a comandamentului s'a numit de trib. Ilfov, Notariaț, după cererea Băncii Ilfov, prin jurnalul No. 3378 din 4 Maiu 1915, D-l avocat E. Sturza, conservator al imobilelor urmărite, între care și cel din calea Moșilor, 203; acesta fiind mobilizat, a fost numit în locul lui prin jurnalul No. 2315 din 1917, D-l avocat C. Deciu, care își continuă și azi însărcinarea.

Imobilul în chestiune a fost vândut, posterior transcrierii comandamentului, Băncii Ilfov, de către soții V. Georgescu și Maria V. Georgescu, D-lui I. Fenster.

Cumpărătorul a făcut o contestație la urmărirea Băncii Ilfov, care i-a fost respinsă prin sentința acestui Tribunal No. 20 din 1918.

Având în vedere că D-l V. Manolescu susține că potrivit art. 514, pr. civ. ipoteca Băncii Ilfov este nulă de oarece a fost făcută în urma transcrierii comandamentului său și prin cuvântul „înstrăinare” se înțelege și ipoteca; că ipoteca fiind nulă trebuie desființată și urmărirea care a fost cerută de creditor în calitate de creditor ipotecar, și nu mai poate fi menținută pentru o creanță chirografară; că de aceia a cerut prin petiția de contestație, desființarea urmării; iar prin concluziile scrise și radierea ipotecei;

Având în vedere că Banca Ilfov a susținut că ipoteca nu intră în prevederile art. 514 pr. civ., că în tot cazul nu se vede interesul pentru contestatorul V. Manolescu de a desființa urmărirea.

Având în vedere că, după art. 514 pr. civ. este nulă de drept orice înstrăinare a nemșcătorului urmărit, făcută de datornic în urma transcrierii comandamentului;

Considerând că din sorginea acestui text, din faptul că el conține o expresie generală de înstrăinare fără de a se face vreo distincție, precum și din debaterile parlamentare cari au avut loc la alcătuirea lui actuală, rezultă că prin cuvântul „înstrăinare” trebuie să se înțeleagă și constituirea unei ipotece;

Că a admite altă interpretare, ar însemna să se înlătore scopul legii, care a fost de a împede pe debitorul urmărit să micșoreze gajul creditorilor urmăritori după data transcrierii comandamentului și să îngreuneze mersul urmăririi;

Că este adevărat că, prin constituirea de noui ipotece, nu s'ar micșora gajul creditorilor ipotecari anteriori, dar tot li s'ar creia și acestora oarecari dificultăți la efectuarea urmăririi, prin aceia că sunt obligați conform art. 509 pr. civ.

să le comunice publicațiile, prin eventuale contestații, incidente, etc.; că întru cât privește pe creditorii chirografari, în afară de aceste dificultăți, este nediscutat că le micșorează gajul ce-l aveau în patrimoniul debitorului.

Că prin urmare trebuie recunoscut că și ipoteca intră în prevederile art. 514 pr. civ. care vorbește de o nulitate de drept, dar din art. 515 pr. civ. și din debaterile parlamentare, reese că nulitatea prevăzută de art. 514 pr. civ. nu e o nulitate absolută așa ca să poată fi invocată de oricine; ci o nulitate de drept cu caracter relativ creată numai în favoarea creditorilor urmăritori, astfel în cât nu poate fi invocată de altcineva decât de aceștia;

Considerând că acesta fiind caracterul nulității din art. 514 pr. civ. justiția nu are altă cădere decât s'o constate din moment ce este invocată de persoana îndreptățită;

Că, așa fiind, în speță ipoteca constituită Băncii Ilfov, prin actul autentificat de acest trib. la No. 13389 din 1913 și înscris la No. 1214 din 1913 de soții Vasile Georgescu și Maria V. Georgescu, în urma transcrierii Comandamentului de creditorul V. Manolescu care invoca dispozițiunile art. 514 pr. civ., este nulă de drept;

Având în vedere că deși ipoteca este nulă, rămâne totuș a se vedea dacă din această cauză, urtează că este nul însuși împrumutul intervenit între Banca Ilfov și soții Vasile Georgescu și Maria V. Georgescu și pe cale de consecință să se anuleze și urmărirea efectuată după cererea Băncii Ilfov;

Având în vedere principiul elementar că ipoteca este un drept real și accesoriu, care servește pentru a garanta îndeplinirea unei obligațiuni; că din cauza caracterului său accesoriu ipoteca poate dispărea pentru un motiv sau altul, fără de a atrage și desființarea creanței principale;

Considerând că ceiace a oprit legiuitorul prin art. 514 pr. civ. a fost înstrăinările, sau într'un sens general, constituirea de drepturi reale asupra imobilului urmărit și pentru care s'a transcris un comandament;

Că de nicăeri nu rezultă și nici nu se poate măcar pretinde că, după transcrierea comandamentului, debitorul n'ar putea să mai facă alte acte juridice afară de cele din art. 514 și urm. cu privire la acest imobil și în special să contracteze noi împrumuturi;

Că, așa fiind, și întru cât nulitățile sunt de

strictă interpretare, în speșă, nulă este numai ipoteka, nu și împrumutul intervenit între părți;

Că deci Banca Ilfov este și rămâne un creditor chirografar.

Considerând că dacă ea ar fi avut dela început o simplă creanță ipotecară, deși posterioară transcrierii comandamentului făcut de V. Manolescu, este nediscutat că ar fi putut începe o nouă urmărire asupra imobilului în chestiune, că ar fi nelogie ca atunci când, își asigurase acea creanță printr'o garanție reală care garanție s'a dovedit nulă, să n'aibă dreptul pe care l'ar fi avut fără acea garanție și pe care îl are ori ce creditor chirografar; că ar fi cu totul inechitabil că, dacă ar fi fost simplu creditor chirografar, să-și vadă respectată urmărirea și în consecință anulată vânzarea către I. Fenster, iar dacă a fost ipotecar să-și vadă desființată urmărirea și declarată valabilă vânzarea; că această soluție ar fi nejustificată și pentru că deși nulitatea prevăzută de art. 514 pr. civ. este relativă în speșă numai în favoarea lui V. Manolescu, desființându-se urmărirea ar profita și cumpărătorul I. Fenster, al cărui titlu tot în baza art. 514 pr. civ. este nul din cauza comandamentului Băncii Ilfov; că, de altfel, întru cât prin anularea ipotecei Băncii Ilfov, s'a înlăturat pentru V. Manolescu și puținele dificultăți ce i le creia această ipotecă în efectuarea urmăririi, nu se vede interesul just pentru care el pretinde desființarea urmăririi Băncii Ilfov, care acum rămâne creditor chirografar; că din faptul că Banca Ilfov a început urmărirea în calitate de creditor ipotecar, iar acum s'a stabilit că e numai chirografar, nu se poate deduce că urmărirea trebuie desființată, fiindcă ea, chiar dacă n'a avut în întregime calitatea arătată, a avut totuș o calitate care o îndreptățește să facă o urmărire.

Că deci urmărirea începută de Banca Ilfov, trebuie menținută constatându-se că ea e făcută de un credit chirografar.

Având în vedere că contestatorul a mai cerut să se radieze ipoteka;

Având în vedere că o asemenea cerere n'a fost făcută în petiția de contestație, și nici în concluziile orale, ci numai în cele scrise, așa că partea adversă n'a putut să se apere și ca atare Tribunalul nu o poate lua în seamă.

Având în vedere că chiar dacă ar fi fost cerută și discutată de părți, ea nu poate fi primită, pentru că nulitatea prevăzută de art. 514 pr. civ. e relativă, în speșă, putând fi invocată numai de creditorul V. Manolescu, în vreme ce ra-

dierea e opozabilă tuturor; că așa fiind, deși ipoteka în chestiune e nulă, numai pentru V. Manolescu, iar Banca Ilfov poate scăpa de aceasta prin plata numitului creditor, totuș prin radiere ipoteka ar fi desființată față de toată lumea, ceiace nu e în conformitate cu sistemul admis de legiuitor, pentru această nulitate specială.

Că pentru a se aduce la cunoștința terților nulitatea ipotecei față de creditorul V. Manolescu, se poate face o mențiune pe marginea registrului la stăruința părții și după ce sentința aceasta va rămâne definitivă.

Că, așa fiind, contestația trebuie admisă numai în parte.

Pentru aceste motive, redactate de D-I Președinte Andrei Rădulescu, admite în parte contestația.

Semnați: Andrei Rădulescu, Ioan Curtovici.

TRIBUNALUL ILFOV S. I c. cor.

Audiența dela 8 Octombrie 1919

Președinția d-lui N. Venculescu, judecător.

Maria și Alex. Lupșan cu Angela Polizu-Micșunești

OCUPAȚIUNEA INAMICĂ. — ACIE ȘI MĂSURI LUATE DE INAMIC. — ABUZ DE DREPT. — ACTE SĂVÂRȘITE DE ROMÂNI. — DECRETUL-LEGE NO. 1480 DIN 1917.

OCUPAȚIUNEA INAMICĂ. — TERȚIU ACHIZITOR. — ACȚIUNE ÎN DAUNE. OCUPAȚIUNE INAMICĂ. — LEGI ȘI DECRETE PUBLICATE ÎN TERITORIUL LIBER. — DACĂ SE APLICĂ ÎN TERITORIUL OCUPAT DE INAMIC. — ART. 126 DIN CONSTITUȚIUNE.

1) Dispozițiunile decretului-lege No. 1480 din 1917 prin care se determină afectul măsurilor luate și a actelor săvârșite de inamic în teritoriul ocupat, se referă nu numai la abuzurile de drept săvârșite direct sau indirect de inamic în contra supușilor români, ci și în cazul unui abuz de drept săvârșit de un român sau aliat, cum ar fi o executare silită făcută de un român contra altui român care se găsea refugiat din teritoriul ocupat.

2) Dispozițiunile suscitatuului decret, cuprinse în art. 2 și 3, se aplică și terțiului achizitor de bună credință, astfel că acesta nu mai are dreptul în contra fostului proprietar să ceară restituirea prețului vânzării și a plus-valorii câștigate prin faptul dobânditorului, rămânându-i deschisă numai calea unei acțiuni în daune contra aceluia ce a provocat urmărirea.

3) Statul român păstrându-și dreptul de suveranitate și asupra teritoriilor din Oltenia și Muntenia, vremelnice ocupate de inamic, legile și decretul publicate în „Monitorul Oficial”, care

apărea la Iași, sunt obligatorii și față de locuitorii cari se găseau în teritoriul vremelnic ocupat de inamic.

No. 58. — Respins apelul făcut de Maria și Alex. Lupșan în contra ordonanței presidențiale No. 12422 din 1919 în proces cu Angela Polizu-Mieșunești.

S'au ascultat: d-l avocat Al. Bilciurescu pentru apelanți și Gr. Puricescu pentru intimați.

Tribunalul,

Asupra apelului făcut de Maria A. Lupșan și A. Lupșan, soț, pentru autorizare, în contra ordonanței prezidențiale cu No. 12422 din 1919 a acestei secțiuni:

Având în vedere actele din dosar, susținerile părților și notele scrise, atașate la dosar, din care se constată în fapt următoarele: Lt. Colonel Gheorghiu în calitate de administrator legal al averii dotale a soției sale, închiriaza D-nei Angela Polizu-Mieșunești imobilul din București, str. Occident, No. 11, cu chirie anuală de 4000 lei. Survenind mobilizarea, locatară împreună cu soțul său, părăsesc Bucureștiul, fără a plăti chiria de Sf. Dumitru 1916. În Noembrie acelaș an, Bucureștiul se ocupă de inamic. La Septembrie 1918, proprietarul pornește acțiune contra locatarului, obținând în lipsă și sentința No. 408 din 1918 prin care se declară reziliat contractul și se obligă părțile a plăti reclamantului suma de lei 8000 chirie pe doi ani și 100 lei cheltueli de judecată. În executarea acesteia, Lt. Colonel Gheorghiu sechestrează averea mobilă a locatarei, aflată în imobilul închiriat și o vindé cu ordinul tribunalului prin licitație publică cu suma de 8132, lei 10. La licitație a cumpărat și apelanta Maria A. Lupșan cu autorizația soțului său A. Lupșan, o sumă de obiecte prevăzute în procesul-verbal dresat de Portărel, Lt. Colonel Ghiorghiu cere să i se libereze suma, dar tribunalul respinge cererea, bazându-se pe dispozițiunile decretului-lege No. 1480 din 9 Decembrie 1917. Făcându-se apel, Curtea, după ce s'a produs o divergență, respinge apelul. După aceasta, D-na Angela Alexandru Polizu-Mieșunești, cere și obține potrivit aceluiaș decret și după dispozițiunile art. 66, proced. civ. ordonanța cu No. 12422 din 1919, prin care Maria A. Lupșan este obligată să i restituie obiectele cumpărate la licitație publică. Contra acestei ordonanțe, a declarat apel, pentru motivele susținute oral și în scris.

Asupra motivului că decretul-lege No. 1480 din 1917 este inaplicabil în speță:

Având în vedere că apelantul își sprijină a-

cest punct de apărare pe argumentul că, întru cât decretul poartă ca titulatură „prin care se determină efectul măsurilor luate și al actelor de deposedare săvârșite de inamic în teritoriul ocupat,” el se referă numai la abuzurile de drept săvârșite direct sau indirect de dușman, în contra supușilor români, etc., și că în cazul de față fiind vorba de o urmărire silită executată de un român în contra altui român, decretul este inaplicabil.

Având în vedere că deși în titlul său decretul indică cadrul actelor asupra cărora va statua, totuși, când statuează în art. II, al. d și art. IV, redactate destul de clar și precis, spune că urmările silită în bază unui titlu indiscutabil sunt nule de drept și inexistente, iar acțiunile mobiliare și imobiliare, nu vor putea fi pornite în contra refugiașilor români, ect. decât cu șease luni după încheierea păcii generale suspendându-se cele pornite înainte de ocupație contra acelorași persoane, fiind nule de drept hotărârile date cu încălcarea acestor dispozițiuni;

Având în vedere că, după ce în primele sale dispozițiuni declarase de nule și inexistente actele inamicului, nu putea să vorbească în al. d art. II, de urmărire în virtutea unor titluri valide, iar în art. IX, de suspendarea acțiunilor pornite înainte de ocupație, decât ca să extindă și să generalizeze măsurile de protecțiune și în contra acelora dintre români sau aliați, care în disprețul celor mai elementare principii de umanitate și echitate, ar fi căutat să profite de împrejurări, pentruca să-și creeze drepturi definitiv câștigate față de cei care din cauza războiului, s'au refugiat din teritoriul ocupat și astfel se găseau în imposibilitate de apărare. Că aceste dispozițiuni au o aplicare și față de abuzurile de drept săvârșite de români și aliați, rezultă de altfel și din referatul consiliului de miniștri relativ la obiectul decretului, care vorbește tocmai că această măsură de protejare a fost luată și în vederea spoliațiunilor ce s'ar fi putut face chiar de către români în contra acelor refugiați.

Că, prin urmare, interpretarea ce voește să tragă apelantul din titlul decretului, care numai printr'o scăpare din vedere nu este complectă și anume, că aplicațiunea lui se mărginește numai la actele directe sau indirecte luate de dușmani, este contrariu nu numai intențiunei și spiritului de echitate ce a prezidat la elaborarea decretului, întrucât altă măsură de protecțiune nu s'a edictat pentru refugiați, dar contrariu chiar textelor precise și clare din art. II al. d și art. IV.

Că astfel, acest motiv fiind nefundat, urmează a fi respins ca atare.

Asupra aceluia de al doilea motiv :

Având în vedere că apelanta se opune la restituirea obiectelor, întru cât fiind un achizitor de bună credință, dispozițiunile din decret care oprește de a se cere prețul fostului lor proprietar, este o flagrantă încălcare a principiului că, nimeni nu se poate îmbogăți în paguba altuia, mai ales că astăzi obiectele reparându-le s'au mărit valoarea lor.

Având în vedere că într'adevăr apelanta a produs chitanțe care n'au fost contestate de intimată și din care se vede că parte din mobilier a fost reparat.

Că, dar, chestiunea este de a se ști dacă terțiul achizitor, de bună credință are dreptul în contra fostului proprietar, să ceară restituirea prețului vânzării și a plus valorii câștigată de obiecte prin faptul dobânditorului.

Având în vedere că prin art. III din decret, s'a dispus că lucrurile dobândite prin unul din cazurile prevăzute de art. II, reintră cu efect retroactiv și libere de orice sarcină posterioară deposedării în stăpânirea celui deposedat și fără obligațiunea pentru acesta de a întoarce prețul vânzării, ori de plată a vreunei despăgubiri, sau oricărui altfel de cheltueli și fără ca să se opună dreptul de retențiune, efectul posesiunii de un an sau vreun alt drept.

Că dispozițiunea textului, clară și precisă, deși ca măsură foarte severă, își are aplicațiunea față de terțiul achizitor de bună credință, în deosebire de art. VI, care dictează pedepse penale, pentru cei de rea credință, ca o necesitate ivită din situația anormală a vremurilor, căci altfel cel vătămat printr'un abuz de drept, ar fi fost silit să plătească el prețul și pagubele produse de un act de spoliațiune al averii sale. Că, însă ceeace îi rămâne terțiului achizitor de bună credință, pentru realizarea drepturilor sale, este numai acțiunea în daune contra celui ce a provocat urmărirea și vânzarea publică prin obținerea unui titlu nul. Că în ceeace privește restituirea numai a obiectelor cumpărate, și specificate în lista de licitație, fiind consecință naturală a faptului că cumpărătorul nu poate fi obligat de a restitui în natură mai mult decât a dobândit, neapărat că urmează, ca numai obiectele cumpărate de apelant să fie restituite.

Că sub acest raport ordonanța specificând obiectele, motivul devine nefundat și urmează să fie respins.

Având în vedere și motivul că decretul, nefiind publicat în teritoriul fost ocupat, el este inconștituțional și nu poate fi aplicat.

Având în vedere că, într'adevăr, principiul publicațiunii legilor este de ordin constituțional prevăzut în art. 126 din constituție care spune că nici o lege nu poate fi îndatoritoare decât după ce se va publica.

Având în vedere că în speță este vorba dacă decretul No. 1480, publicat la Iași în „Monitorul Oficial” No. 1216 din 10 Decembrie 1917, poate fi aplicat, pe teritoriul fost ocupat, întru cât nici nu a fost publicat.

Având în vedere că prin art. 1, din acest decret, se spune că legile, decretetele, etc. sunt obligatorii în tot regatul român, din momentul promulgării sau edictării lor; autoritățile administrative și judecătorești, vor urmări aplicațiunea lor, pe măsură ce teritoriul va fi liberat și fără o nouă publicațiune.

Considerând că această dispozițiune fiind aplicațiunea principiului de drept internațional, că un Stat își păstrează dreptul de suveranitate asupra teritoriilor temporar ocupate, în caz de război de către inamic, așa că din acest punct de vedere Statul român putea să legifereze și pentru Oltenia și Muntenia.

Având în vedere însă că, în ceeace privește principiul publicațiunii legilor, în mod fatal „Monitorul Oficial” care apărea la Iași, nu putea trece limitele forțate ale frontului, pentru a pătrunde pe teritoriul regatului român. Că de fapt însă, când a încetat starea de război și a devenit posibilă comunicarea între teritoriile divizate ale Țării și anume în vara anului 1918, „Monitorul Oficial”, cu toate publicațiunile din timpul războiului, a fost trimis tuturor autorităților românești din teritoriul ocupat, astfel că toți locuitorii regatului român, au putut lua cunoștință de existența legilor făcute în Moldova.

Că prin acest fapt nici un cetățean al regatului nu mai poate pretinde, că nu a luat cunoștință de legile făcute în Moldova, pe baza prezumțiunii legale că, nimănui nu-i este permis să nu cunoască legile țării, odată ce au fost publicate și aceste publicațiuni au intrat și pe teritoriul fost ocupat. Că de altfel însă și decretul menționează că aplicațiunea lui, nu va mai necesita o nouă publicațiune, astfel că principiul constituțional al publicării fiind respectat, motivul devine nefundat și prin aceasta contestațiunea urmează a fi respinsă și ca atare.

Pentru aceste motive, respinge apelul.

Semnați: N. Veneșescu, V. Nestorescu.